

Energieactieplan

2022-2 (evaluatie 2022-1)

Conform NEN 50001 / Bijgewerkt december 2022

INHOUDSOPGAVE

1	SCOPE 1 – DIRECTE EMISSIES	3
2	SCOPE 2 - INDIRECTE EMISSIES	9
3	SCOPE 3 - INDIRECTE EMISSIES	11

1 SCOPE 1 – DIRECTE EMISSIES

Nr	Maatregelen	Verantwoordelijke	Benodigde middelen	Start datum	Verwachte reductie	Verwachte reductie in ton CO ₂	Controle verandering	Bron	Huidige status en referentiekader	Huidige gemeten reductie en prestatie indicator	Verwachte datum gereed
1	Invoeren van het nieuwe rijden	Directie	Cursuskosten	2019	2% op het huidige brandstofverbruik personenvervoer	3,95 ton CO ₂	Brandstofverbruik <u>Prestatie indicator:</u> Aantal medewerkers die een voorlichting hebben gekregen m.b.t. het nieuwe rijden.	Eigen berekening	In 2018 is er geen toolbox-meeting uitgevoerd met als onderwerp het nieuwe rijden. Op deze manier is het nieuwe rijden nog niet ingevoerd. Het invoeren van het nieuwe rijden staat gepland voor de eerste toolbox van 2020. De toolbox staat nog op de planning, er zijn eerst nog urgente zaken die prioriteit hebben.	In 2020-2 was het dieselverbruik van 33.187,95 liter (passhouders en bedrijfsauto's). <u>Prestatie indicator:</u> In 2019-1 zijn 0 voorlichtingen gegeven met het onderwerp zuinig rijden. In 2019-2 zijn tegelijk met de 'CO ₂ -prestatieladder toolbox' diverse tips gegeven met betrekking tot het nieuwe rijden. In 2020-1 zijn tegelijk met de 'CO ₂ -prestatieladder toolbox' diverse tips gegeven met betrekking tot het nieuwe rijden. Ook was dit onderdeel bij de her verlengen van de code 95 voor de vrachtautochauffeurs van WMR. In 2020-2 zijn er geen activiteiten geweest die in het kader van het nieuwe rijden stonden. Dit aangezien er onlangs een toolbox over hetzelfde	2021-1

Nr	Maatregelen	Verantwoordelijke	Benodigde middelen	Start datum	Verwachte reductie	Verwachte reductie in ton CO ₂	Controle verandering	Bron	Huidige status en referentiekader	Huidige gemeten reductie en prestatie indicator	Verwachte datum gereed
										<p>onderwerp is geweest en dit in 2021-1 weer aan bod komt.</p> <p>In januari van 2021-1 hebben diverse medewerkers een weekcursus gehad m.b.t. de cursus code 95. Het nieuwe wijden was hiervan een onderdeel.</p> <p>In januari van 2021-2 is er geen cursus geweest. Dit zal in januari 2022-1 weer opgepakt worden. Verder is er in een toolbox aandacht aan besteed.</p> <p>In januari van 2022-1 is er geen cursus geweest i.v.m. covid-19. Wel zijn er weer toolboxes geweest m.b.t. dit onderwerp. Voor januari 2013 stata het nieuwe rijden weer gepland tijdens de cursus 95.</p>	
2	Machinist scholingsdagen	Directie	Cursuskosten (225 p.p.) minus eventuele subsidies	2020	2% op het huidige brandstofverbruik machines + projecten	10,1 ton CO ₂	Brandstofverbruik	Eigen berekening	Elk jaar nemen alle machinisten van WMR deel aan deze machinist scholingsdag.	<p>Het dieselverbruik in 2020-2 is 92.975,48 liter (machines)</p> <p><u>Prestatie indicator:</u> In 2019-1 hebben 4 medewerkers deelgenomen aan de scholingsdagen met CO₂ als onderwerp.</p>	2021-1

Nr	Maatregelen	Verantwoordelijke	Benodigde middelen	Start datum	Verwachte reductie	Verwachte reductie in ton CO ₂	Controle verandering	Bron	Huidige status en referentiekader	Huidige gemeten reductie en prestatie indicator	Verwachte datum gereed
										<p>In 2019-2 zijn 0 machinisten naar de scholingsdagen geweest, aangezien dit in januari plaatsvindt.</p> <p>In 2020-1 hebben 4 medewerkers deelgenomen aan de scholingsdagen met CO2 als onderwerp.</p> <p>In 2020-2 heeft niemand deelgenomen aan de machinist scholingsdagen. Deze staan weer ingepland in januari. De leerling machinisten die bij WMR zijn, gaan doorgaans wel het gehele jaar een aantal dagen naar de machinist school.</p> <p>I.v.m. de covid-19 epidemie zijn er in 2021-1 geen machinist scholingsdagen georganiseerd.</p> <p>I.v.m. de covid-19 epidemie zijn er in 2021-2 geen machinist scholingsdagen georganiseerd. Verwachting is om dit in 2023-1 weer te kunnen organiseren.</p> <p>In 2022-1 zijn er nog</p>	

Nr	Maatregelen	Verantwoordelijke	Benodigde middelen	Start datum	Verwachte reductie	Verwachte reductie in ton CO ₂	Controle verandering	Bron	Huidige status en referentiekader	Huidige gemeten reductie en prestatie indicator	Verwachte datum gereed
										geen scholingsdagen geweest. Dit staat gepland op 2023-1	
3	Bij het aanschaffen van nieuwe personenwagens rekening houden met CO ₂ - uitstoot met als doel het bereiken van een gemiddelde uitstoot lager dan 140 gr/km	Directie	Variabele kosten afhankelijk van de auto's.	2022	5% op het huidige brandstofverbruik personenvervoer	9,9 ton CO ₂	Brandstofverbruik <u>Prestatie indicator:</u> Aantal aangeschafte personenauto's.	Eigen berekening	Nieuwe maatregel in 2021-2.	-	Doorlopend actiepunt. Meting 2x per jaar.
4	Bij het aanschaffen van nieuwe bedrijfswagens rekening houden met CO ₂ - uitstoot met als doel het bereiken van een gemiddelde uitstoot lager dan 200 gr/km	Directie	Variabele kosten afhankelijk van de auto's.	2022	5% op het huidige brandstofverbruik personenvervoer	9,9 ton CO ₂	Brandstofverbruik <u>Prestatie indicator:</u> Aantal aangeschafte bedrijfsbusjes.	Eigen berekening	Nieuwe maatregel in 2021-2.	-	Doorlopend actiepunt. Meting 2x per jaar.
5	Aanschaf nieuwe en zuinigere versie materieel (elektrisch, etc.)	Directie	aanschafkosten afhankelijk van materieel	2019	3% op het huidige brandstofverbruik machines + projecten	15,12 ton CO ₂	Brandstofverbruik <u>Prestatie indicator:</u> Aantal aangeschafte materieel.	Eigen berekening	Geleverd en oriënterend	In 2020-2 was het dieselvebruik van 81.613,05 liter (machines). <u>Prestatie indicator:</u> In 2019-1 is 1 mini-kraan, 1 elektrische kraan en 1 shovel aangeschaft. In 2019-2 zijn circa 10 nieuwe trilplaten aangeschaft, 2 nieuwe schaft/directie units. In 2020-1 zijn 2 nieuwe opslagcontainers aangeschaft, trilwals/robot wals en 1 nieuwe directie unit. In 2020-2 is er een nieuwe veegbezem aangeschaft.	Doorlopend actiepunt. Meting 2x per jaar.

Nr	Maatregelen	Verantwoordelijke	Benodigde middelen	Start datum	Verwachte reductie	Verwachte reductie in ton CO ₂	Controle verandering	Bron	Huidige status en referentiekader	Huidige gemeten reductie en prestatie indicator	Verwachte datum gereed
										<p>In 2021-1 zijn er 3 extra trilplaten aangeschaft & een nieuwe rupskraan.</p> <p>In 2021-2 zijn er geen investeringen geweest.</p> <p>In 2022-1 zijn er een aantal nieuwe bedrijfsbussen in bestelling geplaatst maar nog niet geleverd. Ook is er een elektrische shovel aangeschaft en 2 elektrische kruitwagens.</p>	
6	Carpoolen	Directie	Geen	2019	0,5% op het huidige brandstofverbruik van het personenvervoer	0,99 ton CO ₂	Brandstofverbruik	Eigen berekening	Planning zo optimaal mogelijk maken.	<p>In 2020-2 was het dieselverbruik van 33187,95 liter (passagiers en bedrijfsauto's).</p> <p><u>Prestatie indicator:</u> In 2019-1 is er naar 4 projecten gecarpoold (Tennet, De Weel, Amsterdam, Deventer).</p> <p>In 2019-2 is er naar verschillende projecten gecarpoold. (Houkepoort Sneek, Tennet De Weel, Lelystad.)</p> <p>In 2020-1 en 2020-2 s er naar verschillende projecten gecar-</p>	Doorlopend actiepunt. Meting 2x per jaar.

Nr	Maatregelen	Verantwoordelijke	Benodigde middelen	Start datum	Verwachte reductie	Verwachte reductie in ton CO ₂	Controle verandering	Bron	Huidige status en referentiekader	Huidige gemeten reductie en prestatie indicator	Verwachte datum gereed
										<p>pooled. (Delfzijl, Lelystad, Sneek)</p> <p>In 2021-1 is er naar verschillende projecten gecarpooled. (Delfzijl, Ten Post, Loppersum, Amsterdam.) In Utrecht hebben we carpoled + zijn de medewerkers daar in de kost geweest.</p> <p>In 2021-2 is er wederom naar verschillen projecten gecarpooled (Delfzijl, Middenmeer en naar Scheemda o.a.)</p> <p>In 2022-1 is er wederom naar verschillen projecten gecarpooled (Delfzijl, Middenmeer, Appingedam en naar Scheemda o.a.)</p>	

2 SCOPE 2 - INDIRECTE EMISSIES

Nr	Maatregelen	Verantwoordelijke	Benodigde middelen	Start datum	Verwachte reductie	Verwachte reductie in ton CO ₂	Controle verandering	Bron	Huidige status en referentiekader	Huidige gemeenten reductie en prestatie indicator	Verwachte datum gereed
1	<p>Aanpassing contract m.b.t. groene stroom conform de eisen van de CO₂-prestatieladder.</p> <p>In de jaren die volgen op 2019 gaat het om de continuïteit van het contract.</p>	Directie	geen	2018	100% op het elektriciteitsverbruik.	56,09 ton CO ₂ (zoals gemeten is 2017)	<p>Elektriciteitsverbruik totaal</p> <p><u>Prestatie indicator:</u> Contract energieleverancier</p>	Eigen berekening a.d.h.v. de CO ₂ -prestatieladder	<p>In 2018 zal er worden geïnventariseerd tot wanneer het energiecontract loopt. De directie zal bij aangaan nieuw contract de eisen van de CO₂-prestatieladder meenemen.</p>	<p>In 2020-2 was het elektraverbruik 41.939,00 kWh.</p> <p><u>Prestatie indicator:</u> In 2019-1 is de overstap gemaakt naar groene stroom. Nederlandse wind energie uit de Riedpolder.</p> <p>In 2019-2 t/m 2022-1 wordt nog steeds gebruik gemaakt van groene stroom.</p>	Doorlopend actiepunt. Meting 2x per jaar.
2	Plaatsen lichtsensoren	Directie	Aanschafkosten	2019	1% op het elektriciteitsverbruik.	0,56 ton CO ₂	<p>Elektriciteitsverbruik totaal</p> <p><u>Prestatie indicator:</u> Aantal geplaatste lichtsensoren</p>	Eigen berekening	<p>Oriënterend om aan te schaffen. Volgens de planning zal in 2019-2 een inventarisatie naar lichtsensoren worden uitgevoerd.</p>	<p>In 2020-2 was het elektraverbruik 41.939,00 kWh.</p> <p><u>Prestatie indicator:</u> In 2019-1 is nog geen inventarisatie uitgevoerd voor het plaatsen van lichtsensoren.</p> <p>In 2019-2 zijn er nieuwbouwplannen opgesteld,</p>	Oriënterende fase

Nr	Maatregelen	Verantwoordelijke	Benodigde middelen	Start datum	Verwachte reductie	Verwachte reductie in ton CO ₂	Controle verandering	Bron	Huidige status en referentiekader	Huidige gemeentelijke reductie en prestatie indicator	Verwachte datum gereed
										hierdoor wordt er niet meer geïnvesteerd in het huidige pand. Zie punt 2019-2	
3	Onderzoek doen naar zonnepanelen	Directie	Onderzoekskosten minus subsidie	2018	10% op het elektriciteitsverbruik	5,61 ton CO ₂ (zoals gemeten is 2017)	Elektriciteitsverbruik totaal <u>Prestatie indicator:</u> Aantal geplaatste zonnepanelen en terug geleverde energie.	Eigen berekening a.d.h.v. de CO ₂ -prestatieladder	In 2018 is er een onderzoek verricht door stichting Synnovem. Rapport is opgesteld. In 2019-1 zijn er diverse offertes aangevraagd voor het plaatsen van zonnepanelen, hier is nog geen keuze uit gemaakt. Daarnaast wordt er ook gekeken naar welke SDE subsidiemogelijkheden er zijn. Oftewel nog druk oriënterend.	In 2020-2 was het elektraverbruik 41.939,00 kWh. <u>Prestatie indicator:</u> In 2019-1 zijn 0 zonnepanelen geplaatst. In 2019-2 zijn 0 zonnepanelen geplaatst. In 2020 & 2022-1 zijn 0 zonnepanelen geplaatst. Punt 2: 2019-2 is ook hier van toepassing,	Oriënterende fase
4	Huidige kantoorpand vervangen door een nieuw duurzaam gebouw.	Directie	Bouwkosten	2022/2023	10% op het elektraverbruik en	Behoud geen uitstoot (groene stroom)	Elektriciteitsverbruik totaal	Eigen berekening a.d.h.v. de CO ₂ -prestatieladder	Bouwvergunning is aangevraagd	Nog geen metingen verricht	Medio 2023
	Totaal verwachte besparing					107,93 ton CO₂				0 ton CO₂	

3 SCOPE 3 - INDIRECTE EMISSIES

Nr	Maatregelen	Verantwoordelijke	Benodigde middelen	Start datum	Verwachte reductie	Verwachte reductie in ton CO ₂	Controle verandering	Bron	Huidige status en referentiekader	Huidige gemeenten reductie en prestatie indicator	Verwachte datum gereed
1	Inzicht vergroten door geografische ligging beter in kaart te brengen.	Werkvoorbereider/planner	Geen	2021	De combinatie van de maatregelen is circa 4% op de projecten van de provincie Drenthe	In 2021 6,64 kg CO ₂ per kilometer	Aantal gereden kilometers <u>Prestatie indicator:</u> Aantal kg CO ₂ per kilometer	Eigen berekening	Nieuwe toegevoegde maatregel in energieactieplan-2	-	2023
Evaluatie In 2020 is de scope 3 uitstoot (ketenanalyse) 0,33 ton CO ₂ per KM In 2021 is de scope 3 uitstoot (ketenanalyse) 0,32 ton CO ₂ per KM											
2	Meest efficiënte rijroutes bepalen en dit bespreken met de leverancier.	Werkvoorbereider/planner	Geen	2021	De combinatie van de maatregelen is circa 4% op de projecten van de provincie Drenthe	In 2021 6,64 kg CO ₂ per kilometer	Aantal gereden kilometers <u>Prestatie indicator:</u> Aantal kg CO ₂ per kilometer	Eigen berekening	Nieuwe toegevoegde maatregel in energieactieplan-2	-	2023
Evaluatie In 2020 is de scope 3 uitstoot (ketenanalyse) 0,33 ton CO ₂ per KM In 2021 is de scope 3 uitstoot (ketenanalyse) 0,32 ton CO ₂ per KM											
3	Leverancier opdracht geven om deze rijroutes te rijden.	Werkvoorbereider/planner	Geen	2021	De combinatie van de maatregelen is circa 4% op de projecten van de provincie Drenthe	In 2021 6,64 kg CO ₂ per kilometer	Aantal gereden kilometers <u>Prestatie indicator:</u> Aantal kg CO ₂ per kilometer	Eigen berekening	Nieuwe toegevoegde maatregel in energieactieplan-2	-	2023
Evaluatie In 2020 is de scope 3 uitstoot (ketenanalyse) 0,33 ton CO ₂ per KM In 2021 is de scope 3 uitstoot (ketenanalyse) 0,32 ton CO ₂ per KM											
4	Leveranciers bepalen aan de hand van de meest gunstige geografische ligging.	Werkvoorbereider/planner	Geen	2021	De combinatie van de maatregelen is circa 4% op de projecten van de	In 2021 6,64 kg CO ₂ per kilometer	Aantal gereden kilometers <u>Prestatie indicator:</u> Aantal kg CO ₂ per	Eigen berekening	Nieuwe toegevoegde maatregel in energieactieplan-2	-	2023

Nr	Maatregelen	Verantwoordelijke	Benodigde middelen	Start datum	Verwachte reductie	Verwachte reductie in ton CO ₂	Controle verandering	Bron	Huidige status en referentiekader	Huidige gemeenten reductie en prestatie indicator	Verwachte datum gereed
					provincie Drenthe		kilometer				

Evaluatie

In 2020 is de scope 3 uitstoot (ketenanalyse) 0,33 ton CO₂ per KM
In 2021 is de scope 3 uitstoot (ketenanalyse) 0,32 ton CO₂ per KM

Doelstellingen scope 1 en 2

Bij de berekening van de CO2-reductie hanteert WMR Rinsumageest BV 2017 als basisjaar. Deze keuze is gemaakt omdat in dit jaar WMR Rinsumageest BV is begonnen met het bijhouden van de CO2-emissiegegevens voor de CO2-prestatieladder. Verder is er gekozen voor de formulering van een doelstelling over 4 jaren om CO2-reductie over een langere tijd te blijven waarborgen.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Scope 1	1%	3%	5%	6%	7%	8%
Scope 2	1%	90%	100%	100%	100%	100%

Werkelijk behaalde reductie scope 1 en 2

De doelstellingen in scope 1 en 2 worden gekoppeld aan totaalomzet en FTE. Hierdoor verwachten we een goed vergelijking te kunnen maken.

	2022	2017 (ton CO2)	2017 (CO2 / omzet)	2017 (CO2 / FTE)	2022-1 (ton CO2)	2022-2 (ton CO2)	2022 (ton CO2)	2022 (CO2 / omzet)	2022 (CO2 / FTE)	Reductie 2022 (CO2/Omzet)	Reductie 2022 (CO2/FTE)
Scope 1		764,05	62,63	20,65	455,15						
Scope 2		45,20	3,71	1,22	0,00						

Doelstelling scope 3

Bij de berekening van de CO2-reductie hanteert WMR Rinsumageest BV 2020 als basisjaar. Deze keuze is gemaakt omdat in dit jaar WMR Rinsumageest BV haar scope 3 uitstoot inzichtelijk heeft gemaakt. Verder is gekozen voor de formulering van een doelstelling m.b.t. de projecten in de provincie Drenthe over 3 jaren om CO2-reductie over een langere tijd te blijven waarborgen. Het tussenliggende jaar wordt gezien als meetpunt voor de uiteindelijke doelstelling in 2023.

In het basisjaar heeft er 39.074,60 kilometer aan transportbewegingen plaatsgevonden naar projecten in de provincie Drenthe. Bij deze projecten is er 12.969.103,65 kg CO2 vrijgekomen. Per kilometer is 331,91 kilogram CO2 vrijgekomen. De doelstelling is gebaseerd op het aantal kg CO2 per kilometer en is weergegeven in onderstaande tabel.

	Basisjaar (2020)	2021	2022	2023
Scope 3	- 331,91 kg CO2 / km	2% 325,27 kg CO2 / km	3% 321,95 kg CO2 / km	4% 318,63 kg CO2 / km

Werkelijk behaalde reductie scope 3

De doelstellingen in scope 3 worden gekoppeld aan het aantal transportbewegingen in de provincie Drenthe. Hierdoor verwachten we een goede vergelijking te kunnen maken op basis van CO₂-uitstoot per kilometer. Onderstaand tabel geeft de uitstoot van 2021 weer. De komende jaren moet uitwijzen of WMR op koers ligt met de doelstellingen.

Jaar	Kg CO ₂ / KM	Doelstelling	Werkelijke uitstoot	Reductie percentage
2020	331,91	BASISJAAR		
2021	325,27	2% t.o.v. basisjaar	324,29	2,35%
2022	321,95	3% t.o.v. basisjaar		
2023	318,63	4% t.o.v. basisjaar		

Toelichting

Scope 1: De tot nu toe toegepaste maatregelen met betrekking tot scope 1 zijn erg effectief als deze in verhouding wordt gezet met de omzet. De covid-pandemie heeft echter wel een grote (negatieve) invloed gehad op het aantal transportbewegingen. Dit doordat werknemers afgezonderd naar de projecten zijn gereden en terug. Ondanks is er toch een reductie behaald.

Scope 2: De tot nu toe toegepaste maatregelen met betrekking tot scope 2 zijn erg effectief als deze in verhouding wordt gezet met de omzet. Door de covid-pandemie hebben veel medewerkers thuis gewerkt wat (positieve) invloed heeft gehad om het stroom- en gasverbruik. Verder neemt WMR groene stroom af en worden er grote stappen gezet m.b.t. het bouwen van een nieuw kantoor. In een duurzaam kantoor zal het stroom- en gasverbruik nog verder dalen. WMR heeft voor 2021 een reductie behaald.

Scope 3: In 2020 zijn er voor het eerst emissiegegevens bijgehouden met betrekking tot scope 3. In 2021 zijn er drie afgeronde projecten geëvalueerd en naast de projecten van het basisjaar 2020 gezet. Het doel was om specifiek in de provincie Drenthe te kijken naar lokale onderaannemers/ leveranciers die ingezet kunnen worden, om hiermee de transportbewegingen/transportafstanden te beperken. Aangezien elk project verschillend is wordt de vergelijking gemaakt op basis van de totale uitstoot in relatie tot gereden kilometers.

Er kan geconcludeerd worden uit onderstaande tabel dat er wel degelijk gereduceerd is m.b.t. scope 3, maar liefst met een reductie van 2,35 %. Hier is de doelstelling ruimschoots mee behaald.

Jaar	Kg CO ₂ / KM	Doelstelling	Werkelijke uitstoot	Reductie percentage
2020	331,91	BASISJAAR		
2021	325,27	2% t.o.v. basisjaar	324,29	2,35%
2022	321,95	3% t.o.v. basisjaar		
2023	318,63	4% t.o.v. basisjaar		

Koploper, middenmoter, achterblijver

Naar aanleiding van het ambitieniveau van de maatregelen conform de maatregelenlijst kan worden geconcludeerd dat WMR Rinsumageest BV een middenmoter is in de markt.

Conclusie:

WMR Rinsumageest BV ligt op de juiste koers en heeft de doelstelling van 2021 behaald. Aangezien het een doelstelling voor de lange termijn betreft is het belangrijk dat WMR Rinsumageest BV de reductie kan continueren. In de evaluatie van 2022 kan bepaald worden of de genomen maatregelen effectief zijn gebleken. Indien de doelstelling is behaald zal in overleg met de directie van WMR Rinsumageest BV nieuwe doelstellingen worden geformuleerd. Met het toevoegen van de extra maatregelen verwacht WMR Rinsumageest BV haar doelstellingen in de toekomst te behalen.

Rinsumageest, december 2022

Dhr. K. Boersma
Algemeen Directeur